KUMMISSJONI TAL-KOMUNITAJIET EWROPEJ

Brussel 23.03.2005
KUMM(2005) 102 finali

RAPPORT MILL-KUMMISSJONI
LILL-KUNSILL U LILL-PARLAMENT EWROPEW

dwar l-applikazzjoni tad-Direttiva Postali
(Id-Direttiva 97/67/KE kif emendata mid-Direttiva 2002/39/KE)

{SEC(2005) 388}

MT MT

Rapport mill-Kummissjoni lill-Kunsill u lill-Parlament Ewropew dwar l-applikazzjoni tad-Direttiva Postali

(Id-Direttiva 97/67/KE kif emendata mid-Direttiva 2002/39/KE)

1. L-IMPORTANZA TAS-SERVIZZI POSTALI U L-BIDLA FIR-RWOL TAGĦHOM

Fl-2002, id-dħul tal-posta ta' l-UE ammonta għal madwar €88 biljun jew madwar 0.9% tal-GDP ta' l-UE. Aktar minn 5 miljun impjieg huwa stmat li jiddependi direttament jew relatat mill-qrib mas-settur tal-posta. Il-maġġoranza ta' l-impjiegi għadha mal-Fornituri tas-Servizzi Universali (USPs) u skond studju reċenti magħmul minn Wik-Consult1, dan ammonta għal madwar 1.85 miljun fl-2002.

Is-servizzi postali jagħtu appoġġ infrastrutturali vitali għall-attivitajiet kummerċjali, governattivi, intellettwali u soċjali ta' l-Unjoni Ewropea. Barra minn hekk, bosta mill-USPs għandhom rwol importanti fil-provvista tas-servizzi finanzjarji (banek tal-posta).

Is-Servizzi tal-posta qedgħin jevolvu malajr. Dan huwa minħabba l-pressjoni interna fi ħdan is-settur u l-influwenza ta' komunikazzjonijiet, reklami u setturi ta' trasportazzjoni relatati mill-qrib, kull wieħed minnhom miftuħ għal kompetizzjoni u għaddej minn evoluzzjoni mgħaġġla.

Is-Servizzi postali huma essenzjali għall-komunikazzjoni u l-kummerċ u għandhom rwol importanti fil-koeżjoni ekonomika u soċjali ta' l-UE. Huma wkoll strateġikament importanti bħala parti mis-suq tal-komunikazzjoni u d-distribuzzjoni wiesa'. Bosta setturi kruċjali, bħal dawk tal-kummerċ elettroniku, il-pubblikazzjoni, l-ordni bil-posta, assigurazzjoni, dawk bankarji u reklami jiddependu fuq l-infrastruttura postali. Ir-rwol prinċipali li għandu s-settur postali jpoġġih fil-qalba tal- Lisbon Agenda2.

Ir-Rapport reċenti Kok3 jenfasizza li għad hemm ħafna skop għal aktar integrazzjoni tas-suq u kisbiet ekonomiċi akbar kemm għall-konsumatur kif ukoll għall-intrapriżi fis-Suq Intern. Il-komunikazzjoni tal-Kummisssjoni dwar l-Analiżi4 ta' nofs is-sena ta' Lisbona tagħraf li s-servizzi pubbliċi għandhom rwol ċentrali f'suq uniku, effettiv u dinamiku. Huwa wkoll meħtieġ li jiġi pprovdut servizz ta' kwalità għolja bi prezzijiet raġonevoli liċ-ċittadini kollha. Is-servizzi postali huma eżempju tajjeb ta' fejn dawn il-kisbiet jistgħu jsiru. F'kooperazzjoni mill-qrib ma' l-Istati Membri, il-Kummissjoni ser tħares lejn mezzi effettivi u innovattivi ta' tneħħija ta' barrieri għal kompetizzjoni fis-settur postali sabiex tkabbar l-innovazzjoni u l-effiċjenza li mbagħad għandha tkun ta' benefiċċju għall-konsumaturi, filwaqt li jinżammu s-servizz universali.

Dawn l-isforzi huma aktar importanti issa li d-dehra tas-servizzi tal-posta tradizzjonali qiegħda tinbidel. Fornituri tas-servizzi postali evolvew f'organizzazzjonijiet industrijali, kumplessi u moderni, li jibbenefikaw minn żviluppi teknoloġiċi li joħolqu opportunitajiet

---

1 "L-istudju ta' l-Iżviluppi Prinċipali fis-Settur Postali Ewropew" minn WIK-Consult, Lulju 2004.
2 Il-Kunsill Ewropew ta' Lisbona, Il-Konklużjonijiet tal-Presidenza, Marzu 2000.
3 Facing the challenge, Report from the High Level Group chaired by Wim Kok, Novembru 2004
4 KUMM (2005) 24 – Naħdmu Flimkien għat-Tkabbir u l-Impjiegi – Bidu ġdid għall-istrateġija ta' Lisbona, p.17

ġodda għal aktar servizzi innovattivi, magħmulin apposta u b'valur miżjud fl-interess kemm tal-konsumatur kummerċjali kif ukoll tal-konsumatur aħħari.

Eżempju ta' din il-bidla huwa r-rwol ta' l-operaturi postali fil-kummerċ li dejjem qiegħed jikber: dak tax-xiri mid-dar. Il-posta, flimkien ma' media oħra ta' komunikazzjoni, issa hija vitali biex twassal l-informazzjoni u l-oġġetti lill-konsumatur. Id-dehra tal-posta bħala media li qiegħda tmut m'għadhiex valida f'dan l-ambjent fejn forzi tas-suq u inċentivi regolatorji joħolqu l-kundizzjonijiet biex jiżviluppaw il-valur u l-prospetti tal-ġejjieni tal-media tal-posta.

2. L-GĦAN TA' DAN IR-RAPPORT

Il-qafas Komunitarju għas-servizzi postali ta' l-UE huwa stipulat fid-Direttiva 97/67/KE kif emendata bid-Direttiva 2002/39/KE (minn issa 'l quddiem "Id-Direttiva Postali")5 L-Artikolu 23 tad-Direttiva 2002/39 jitlob lill-Kummissjoni biex tirrapporta dwar l-applikazzjoni tad-Direttiva Postali lill-Parlament Ewropew u lill-Kunsill "kull sentejn". Titlob ukoll li dan ir-rapport għandu jinkludi "informazzjoni xierqa" fuq l-iżviluppi tax-xogħol inkluż l-aspett tekniku, soċjali, dak ta' l-impjieg u tal-kwalità tas-servizz.

Dan ir-Rapport jsegwi wara l-ewwel Rapport tal-Kummissjoni dwar l-Applikazzjoni tad-Direttiva tal-Posta 97/67 ippreżentat fl-aħħar ta' l-2002[6] Ir-rapport huwa sommarju tal-konklużjonijiet prinċipali ta' l-analiżi pprovduta fid-Dokument ta' Ħidma ta' l-Impjegati tal-Kummissjoni [SEC(2005) 388] li janalizza fid-dettall it-traspożizzjoni ġenerali tad-Direttiva Postali fl-Istati Membri, l-applikazzjoni ta' elementi kruċjali tad-Direttiva kif ukoll it-tendenza ġenerali tas-suq (inklużi aspetti ekonomiċi, tekniċi, soċjali, dawk ta' l-impjieg, u tal-kwalità tas-servizzi). Barra minn hekk, jipprovdi deskrizzjoni tal-perspettiva u r-rakkomandazzjonijiet għall-iżvilupp ta' strateġija politika fil-ġejjieni.

Rwol importanti ta' dan ir-Rapport huwa wkoll biex janalizza l-kisbiet ta' l-għanijiet tad-Direttiva u sservi bħala valutazzjoni ġenerali tad-Direttiva. Il-valutazzjoni regolari ta' l-attivitajiet u r-riżulati fil-kisba ta' l-għanijiet politiċi hija element essenzjali tal-mekkaniżmu ta' teħid tad-deċiżjonijiet immexxi mill-istrateġija politika.

Dan ir-Rapport jikkonferma li, kollox ma' kollox, ir-riforma tas-settur postali fl-UE hija miexja sewwa. Għalkemm mhux kompluta, diġà ġabet titjib sinifikanti, partikolarment dwar il-kwalità tas-servizzi, effiċjenza tan-negozju u s-separazzjoni tar-regolaturi mill-operaturi. Ir-rwol tas-servizzi postali jibqa' vitali f'li jwassal il-benefiċċji tas-Suq Intern liċ-ċittadini, lill-konsumaturi u lin-negozju.

Ir-Rapport qiegħed jiġi ppreżentat fuq sfond ta' żvilupp tas-suq dinamiku u regolatorju li dejjem għaddej fis-settur postali u l-iskeda stipulata fid-Diretttiva Postali għall-Kummissjoni biex tagħmel proposta sa l-aħħar ta' l-2006, "li tikkonferma jekk xieraq, id-data ta' l-2009 għat-tlestija tas-suq intern postali jew li tiddetermina kull pass ieħor".

---

5 Id-Direttiva 97/67/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-15 ta' Diċembru 1997 dwar ir-regoli komuni għall-iżvilupp tas-suq intern tas-servizzi postali tal-Komunità u t-titjib fil-kwalità tas-servizz; Id-Direttiva 2002/39/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill ta' l-10 ta' Ġunju 2002 li temenda d-Direttiva 97/67/KE fir-rigward tal-ftuħ ulterjuri għal kompetizzjoni tas-servizzi postali Komunitarji

6 KUMM(2002) 632 finali, 25.11.2002

3. L-APPLIKAZZJONI TAD-DIRETTIVA POSTALI

It-traspożizzjoni tal-qafas tal-Komunità hija issa kważi lesta minkejja li hemm xi ftit problemi li jeffettwaw b’mod partikolari numru ta’sSati Membri ġodda.

Madankollu, it-traspożizzjoni hija biss pass wieħed fil-proċess ta’ implimentazzjoni sħiħa tal-qafas tal-Komunità. L-implimentazzjoni prattika ta’ wħud mit-talbiet regolatorji aktar kumplessi tad-Direttiva Postali (kontroll tat-tariffa, trasparenza tal-kontijiet, awtorizzazzjoni u liċenzjar) xorta titlob aktar sforzi u attenzjoni mill-Istati Membri u mill-Kummissjoni.

B’mod partikolari hemm bżonn ċar li l-Istati Membri, l-aktar l-Awtoritajiet Nazzjonali Regolatorji (minn issa 'l quddiem NRAs), isiru aktar attivi fil-mod kif janalizzaw is-separazzjoni tal-kontijiet, it-tqassim ta' l-ispejjez u l-monitoraġġ tal-prezzijiet tas-servizzi universali billi jsiru investigazzjonijiet f'żoni prinċipali tal-politika tat-tariffi, inklużi tariffi speċjali, miżati terminali u s-sussidji minn setturi oħra.

Barra minn hekk, kien hemm żviluppi regolatorji sinjifikanti fl-UE li jmorru lilhinn mit-traspożizzjoni u l-applikazzjoni tal-qafas regolatorju ta’ l-UE, bi wħud mill-NRAs jieħdu t-tmexxija fl-introduzzjoni ta’ strateġiji ġodda fuq kwistjonijiet prinċipali bħal kontroll tal-prezz, ipprezzar ta' l-aċċes u liċenzjar. L-armonizzazzjoni tal-qafas tad-Direttiva għalhekk tipprovdi possibilitajiet għall-Istati Membri biex jimxu f’toroq distintivi.

Ir-Rapport ta’ l-Applikazzjoni ta’ l-2002, iqajjem tħassib dwar in-nuqqas ta' regolamentazzjoni effettiva f‘xi wħud mill-Istati Membri u assimetrija regolatorja li qiegħda toħroġ u li tista' twassal għalsuq assimetriku fl-Istati Membri. Anke jekk kien hemm progress tajjeb lejn indipendenza akbar ta’ l-NRAs u regolamentazzjoni effettiva fuq livell nazzjonali u Komunitarju, xorta hemm riskju sinjifikanti li regolamenti mhux xierqa f'xi Stati Membri jistgħu jtellfu l-ħolqien ta’ suq uniku għas-servizzi postali.

Fl-aħħarnett, l-evoluzzjoni totali tas-settur tista’ issa titlob l-introduzzjoni ta’ definizzjonijiet aktar preċiżi sabiex il-leġiżlazzjoni tirrifletti aħjar ir-realtajiet tas-soċjetà.

4. TENDENZA TAS-SUQ

B’mod ġenerali, is-suq postali baqa’ miexi lejn suq ta' distribuzzjoni li jaħdem lejn naħa waħda u ‘l bogħod mill-mudell aktar tradizzjonali ta' komunikazzjoni miż-żewġ naħat. Jekk din it-tendenza tkompli fil-ġejjieni, jista’ jkun hemm il-bżonn li ssir analiżi ta' modalitajiet ta' l-obbligazzjonijiet universali attwali, bil-ħsieb li jħallu xi flessibiltà addizzjonali waqt li jkomplu jiggarantixxu d-drittijeit tal-konsumatur. Din it-tendenza tenfasizza wkoll il-potenzjal li jiġi żviluppat suq postali dinamiku li jista' jagħmel użu minn opportunitajiet fis-suq miftuħ tal-komunikazzjoni (xiri mid-dar, kummerċ elettroniku, posta ibrida u servizz ta' valur miżjud) fl-interess tal-klijenti kollha.

Madankollu, għad trid tiġi żviluppata kompetizzjoni fis-settur tas-suq tal-posta indirizzata barra mis-servizzi speċjalizzati, u dan jissuġġerixxi ftuħ ta’ suq inizjali b’mod limitat imħallat ma’ kapaċitajiet jew ċertezzi regolatorji limitati, vantaġġi ta’ dawk li huma tal-post u assimetriji regolatorji kollha ngħaqdu sabiex iwaqqfu d-dħul.

Fost dawn l-assimetriji regolatorji, l-obbligi tat-taxxa differenti ffaċċati minn nies tal-post u dwak li daħlu fis-suq f'dak li għandu x'jaqsam mal-VAT huma ta' tħassib. F'bosta mill-Istati Membri7, kważi is-servizzi kollha pprovduti mill-Fornituri nazzjonali tas-Servizzi Universali huma eżenti mill-VAT, filwaqt li s-servizzi fornuti mill-kompetituri huma suġġett għal VAT b'rata standard. B'mod prattiku dan iwassal għal żieda fil-firxa tas-servizzi, lilhinn minn dawk imsemmija fl-Artikolu 7 tad-Direttiva tal-Posta fejn il-kompetizzjoni de facto mhix possibli, sabiex tinkludi s-servizzi kollha pprovduti mill-klijenti li ma jistgħux ineħħu l-VAT bħal istituzzjonijiet finanzjarji u s-settur pubbliku. Fl-2003 il-Kummissjoni pproponiet li temenda d-Direttiva tal-VAT8 sabiex terġa' ġġib in-newtralità tat-taxxa. Madankollu, il-Kunsill għadu ma laħaqx ftehim fuq din il-proposta.

Hemm indikazzjonijiet li l-assenza tal-kompetizzjoni effettwat ukoll il-pass tal-modernizzazzjoni tas-settur. Waħda mill-indikazzjonijiet hija l-ispejjeż infrastrutturali differenti fil-Istati Membri.

Bl-istess mod, assimetrija regolatorja u l-ħarsien kontinwu għall-persuni tal-post effettwaw l-iżvilupp tas-suq tal-posta. Dan kien differenti f'kull Stat Membru. F'xi wħud, il-Fornituri tas-Servizzi Universali (USPs) għadhom igawdu profitti għoljin u jistgħu jesplojtjaw żvilupp kruċjali fis-suq. Fi Stati Membri oħrajn, il-USPs jiffaċċaw aktar kundizzjonijiet diffiċli. Din il-varjazzjoni kważi tista' tiġi spjegata b'tipi differenti ta' ndħil fis-suq, sidien differenti u strutturi ta' inċentivi u livelli differenti ta' prezzijiet stipulati għas-servizzi f'suq b'elastiċità baxxa tal-prezzijiet u klijenti tradizzjonalment maqbuda.

Fil-pakketti kompetittivi u swieq mgħaġġla, il-marġni jibqgħu issikkati imma l-konsolidazzjoni tkompliet ma' wħud mill-aktar USPs li kisbu dominanza f'dan is-settur ta' suq u miexja dejjem aktar fis-swieq anċillari biex jikkontrollaw il-katina sħiħa ta' valur. Dan juri li r-reservazzjoni kontinwa u d-distorzjoni fis-suq postali jistgħu jkunu qiegħdin jeffettwaw s-swieq anċillari u jssaħħaħ tħassib dwar ksur potenzjali ta' liġi tal-kompetizzjoni minn fornituri dominanti.

Dan kollu jsaħħaħ il-bżonn li jiġi kkunsidrat kif wieħed jersaq lejn regolamentazzjoni aktar effettiva u aħjar u lejn Suq Intern għas-servizzi postali sabiex jiġu żgurati servizzi aħjar għal konsumaturi inklużi klijenti kummerċjali u konsumaturi finali (għażla akbar, aċċess, innovazzjoni, kwalità, għażla tal-prezz, eċċ).

5. L-IMPATT TAD-DIRETTIVA POSTALI FUQ IS-SUQ

L-implimentazzjoni tad-Direttiva Postali mill-Istati Membri u l-applikazzjoni tagħha kellha impatt sinifikanti fuq is-suq. Il-leġiżlazzjoni kienet kruċjali fit-titjib tal-kwalità tas-servizz u laħqet il-għan wiesa' tagħha li tassigura servizz universali waqt li bil-mod tiftaħ is-suq. Bl-istipulazzjoni tal-punti li jridu jintlaħqu biex is-servizzi postali jiksbu s-Suq Intern, il-leġiżlazzjoni kkontribwit għal proċess dinamiku ta' riforma, effiċjenza akbar u żvilupp tas-suq fl-interess tal-klijenti.

Dan wassal għall-iżvilupp tal-kompetizzjoni li ġġenerat aktar flessibilità fl-operazzjonijiet tal-fornitur tas-servizzi universali li kabbru l-kapaċità biex jiltaqgħu mal-ħtiġijiet tal-klijenti u għalhekk kellhom effett pożittiv fuq is-servizz universali. Forzi esterni ikkontribwew għal pass tar-riformi. L-effetti tas-sostituzzjoni elettronika li dejjem qiegħda tikber fuq is-servizz

7 L-Iżvezja, il-Finlandja u l-Islovenja huma l-uniċi eċċezzjonijiet
8 KUMM (2003) 234 kif l-aħħar emendat b'KUMM (2004) 465.

postali universali jidhru li qegħdin jaġixxu bħala inċentiv li hu minn banda simili għall-effetti ġġenerati mill-ftuħ tas-suq. Min-naħa tat-talba, skond il-kwestjonarju reċenti tal-Eurobarometer9, is-sodisfazzjon tal-klijent fejn jidħlu servizzi postali huwa ta' l-ewwel meta mqabbla ma' servizzi oħrajn ta' interess ġenerali. Kollox ma' kollox, il-maġġoranza tal-konsumaturi Ewropej (74%) huma sodisfatti bis-servizzi postali pprovduti. Madankollu, il-konsumaturi finali f'xi wħud mill-Istati Membri huma mħassba u, tajjeb jew ħażin, jaraw 'l-evoluzzjoni attwali tas-servizzi postali pjuttost b'mod negattiv. Id-Direttiva Postali ħolqot stennija ta' aktar ftuħ fis-suq, li jkollu impatt pożittiv fuq is-suq. Kif wieħed jinnota mill-analiżi t'hawn fuq, is-suq postali huwa fi stadju kruċjali ta' l-iżvilupp tiegħu. Hemm bżonn ta' aktar passi biex ikun hawn għarfien tal-kompetizzjoni attwali fis-suq, filwaqt li jiġi jindirizzat it-tħassib tal-konsumatur finali. Hemm bżonn ukoll ta' innovazzjonijiet sabiex ikompli jiżdiedl-żvilupp fis-suq tas-settur postali fis-suq wiesa' tal-komunikazzjoni li qiegħed jevolvi malajr.

6. IL-PERSPETTIVI GĦALL-ĠEJJIENI

Kundizzjonijiet aħjar għal aktar modernizzazzjoni.

Is-suq postali qiegħed jevolvi malajr. Hija sfida ċara għar-regolaturi u l-operaturi li jaħtfu l-opportunitajiet. Organizzazzjonijiet postali qegħdin isiru dejjem aktar flessibli fil-provvista ta' servizzi magħmulin apposta għall-klijenti. Xi wħud mill-operaturi pubbliċi tal-posta ħadu vantaġġ mill-ftuħ gradwali tas-suq ipprovdut mid-Direttiva sabiex jorganizzaw u jimmodernizzaw ruħhom. Xi oħrajn forsi ma ppreparawx ruħhom tajjeb biex jilħqu l-isfidi li hemm quddiemhom. Dawk li ma ħatfux l-opportunitajiet ta' dawn l-aħħar snin u impenjaw lilhom infushom għar-riformi bħalissa qegħdin taħt pressjoni mis-suq biex jagħmlu hekk.

Aktar inizjattivi regolatorji jistgħu jkunu meħtieġa biex jiżguraw il-benefiċċji ta' suq postali intern għall-klijenti kollha.

Jiġi rrispettat l-orarju stabbilit fid-Direttiva.

Sabiex jiġi żgurat li l-konsumaturi jistgħu jkomplu jgawdu l-benefiċċji tas-Suq Intern, huwa essenzjali li jinżamm (b'mod parallell) il-pass tar-riforma regolatorja u tiġi rrispettat l-orarju stabbilit fid-Direttiva biex jinkiseb is-Suq Intern għas-servizzi postali. Żviluppi sal-lum ma jipprovdux evidenza li tappoġġja l-bżonn ta' bidla ta' l-iskadenzi stabbiliti fid-Direttiva Postali.

Monitoraġġ bir-reqqa ta' l-iżviluppi regolatorji

Reqqa regolatorja b'saħħitha hija meħtieġa mill-Istati Membri u l-Kummissjoni biex tinżamm l-għibda lejn l-adozzjoni ta' mudelli regolatorji xierqa. Fuq kwistjonijiet kritiċi, bħal ftuħ tas-suq, servizz universali (kwalità tas-servizzi, prezzijiet, aċċessibilità mill-perspettiva ta' kategoriji varji tal-partijiet interessati) il-Kummissjoni ser isegwi mill-qrib żviluppi bir-reqqa u fejn xieraq tieħu l-passi meħtieġa biex tiżgura li l-Istati Membri jilħqu l-kondizjonijiet meħtieġa stabbiliti fid-Direttiva Postali.

---

9 Fuq livell ta' l-UE, ara l-Eurobarometer (2002) fl-UE-15, l-Eurobarometer (2003) għall-aktar Stati Membri riċenti u l-Istudju ta' Kwalità dwar il-Konsumaturi Ewropej u s-servizzi ta' interess ġenerali (UE-25) (Optem – 2003).

Tiġi intensifikata l-kooperazzjoni fuq kwistjonijiet regolatorji

Sabiex jiġu indirizzati l-kwistjonijiet aktar kumplessi tekniċi (bħal liċenzjar, aċċess, kontijiet regolatorji jew *data* tas-suq), il-Kummissjoni beħsieba tgħin lil-NRAs billi taħdem fuq żewġ livelli:

– Kooperazzjoni bilaterali bejn is-servizzi tal-Kummissjoni u l-NRA u partikolarment ma’ l-Istati l-Membri ġodda;

– Kooperazzjoni teknika fuq livell Ewropew fi ħdan il-qafas tal-Kumitat tad-Direttiva Postali sabiex tassisti lill-Kummissjoni fl-iżvilupp ta' l-iffissar tal-livelli xierqa flimkien ma' regolaturi nazzjonali.

Jitmexxa ‘l quddiem dibattitu profond fuq il-ġejjieni tal-politika postali

Fid-dawl ta’ l-evoluzzjoni mgħaġġla tas-suq globali ta’ komunikazzjoni, u bil-ħsieb ta’ l-iskadenza ta' l-2006, huwa meħtieġ li jinfetaħ malajr kemm jista' jkunid-dibattitu fuq il-ġejjieni tal-politika tal-posta għal udjenza akbar, inklużi l-istakeholders (operaturi pubbliċi u privati, klijenti, assoċjazzjonijiet tal-konsumatur, sħab soċjali, NRAs, Ministeri, esperti, akademiċi u industrija) fuq livell nazzjonali kif ukoll ta' l-UE.

Barra mill-analiżi tal-merti ta’ jekk tinżammx jew titneħħiex iż-żona riservata, id-dibattitu hemm bżonn li jindirizza materji kruċjali bħal kif l-aħjar tmexxi ‘l quddiem is-settur postali, kif jiġi żgurat l-iffinanzjar tas-servizz universali u liema tip ta’ servizz universali postali huwa meħtieġ fil-ġejjieni. Jkun ukoll meħtieġ li tiġi analizzata s-sitwazzjoni fl-Istati Membri fejn is-servizzi riservati tneħħew, inkluża n-naħa tal-konsumatur aħħari.

B'dan f’moħħha l-Kummissjoni qiegħda tiftaħ żewġ studji fuq l-iżvilupp tal-kompetizzjoni u l-evoluzzjoni tal-mudell regolatorju għas-servizzi tal-posta Ewropej. Il-partijiet interessati huma mistiedna jipparteċipaw f’żewġ workshops biex jikkummentaw fuq il-progress taż-żewġ studji u jipprovdu feedback lill-Kummissjoni dwar il-konklużjonijiet tal-konsulenti. Lejn l-aħħar tas-sena 2005, il-Kummissjoni ser tiftaħ studju fuq l-impatt dwar is-servizzi tal-kisba sħiħa tas-suq intern postali tal-partijiet interessati. L-istakeholders ser ikunu ikkonsultati fl-istess mod kif deskritt hawn fuq. Dibattitu estensiv ser iwitti t-triq għall-iżvilupp tal-politika tas-settur postali fil-ġejjieni.